

Glacial Decoy

Robert Rauschenberg - Trisha Brown

Organitza
IVAM

Dates
19 DE NOVEMBRE DE 2020 AL
18 D'ABRIL DE 2021

Comisariat
TERESA MILLET

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

TOTS
A UNA
VELA

IVAM

50 TRISHA BROWN
DANCE COMPANY

Rauschenberg
ROBERT RAUSCHENBERG
FOUNDATION

"La meua transició d'actuar en espais alternatius al teatre es va produir en 1979 i requeria experiència en els aspectes visuals de la il·luminació, l'escenografia i el vestuari. I vaig pensar en Bob. Ell podia ensenyar-me molt perquè havia causat estralls amb el seu treball amb Merce Cunningham, Paul Taylor, Viola Farber i el Judson Dance Theatre. En les nostres col·laboracions Bob no operava en el buit, sinó que afectava el procés de desenvolupament, amb mi." ¹

Trisha Brown

¹ Brown, Trisha, "Collaboration: Life and Death in the Aesthetic Zone", *Robert Rauschenberg. A Retrospective*, Guggenheim Museum, Harry N. Abrams Inc., New York, 1997-1998, p. 269.

3	L'EXPOSICIÓ
4	SOBRE L'ALIANÇA CREATIVA DE ROBERT RAUSCHENBERG I TRISHA BROWN
7	BIOGRAFIES
10	ACTIVITATS RELACIONADES AMB L'EXPOSICIÓ
10	PUBLICACIÓ

L'EXPOSICIÓ

L'exposició **Caso de Estudio, Glacial Decoy, Robert Rauschenberg - Trisha Brown** recupera la fèrtil i productiva col·laboració entre l'artista plàstic i la ballarina per a la coreografia *Glacial Decoy*, que es va estrenar el 7 de maig de 1979 al Children's Theatre de Minneapolis, per a la qual Rauschenberg va dissenyar l'escenografia, la il·luminació i el vestuari. Aquesta peça va suposar un punt d'inflexió en la carrera de Trisha Brown perquè, per primera vegada, el seu treball es va presentar en un escenari teatral.

El projecte per a la galeria 3 de l'IVAM presenta cinc obres de la sèrie *Glacial Decoy* de Rauschenberg que formen part de la Col·lecció de l'IVAM des de 1993. Així mateix, s'hi inclouen enregistraments de la coreografia interpretada per la Trisha Brown Dance Company, i l'escenografia de Rauschenberg: una projecció de sis-cents vint diapositives en quatre pantalles. L'exposició es completa amb fotografies, revistes i documentació sobre *Glacial Decoy*, i la carpeta col·lectiva dedicada a Merce Cunningham en 1974.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching III, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

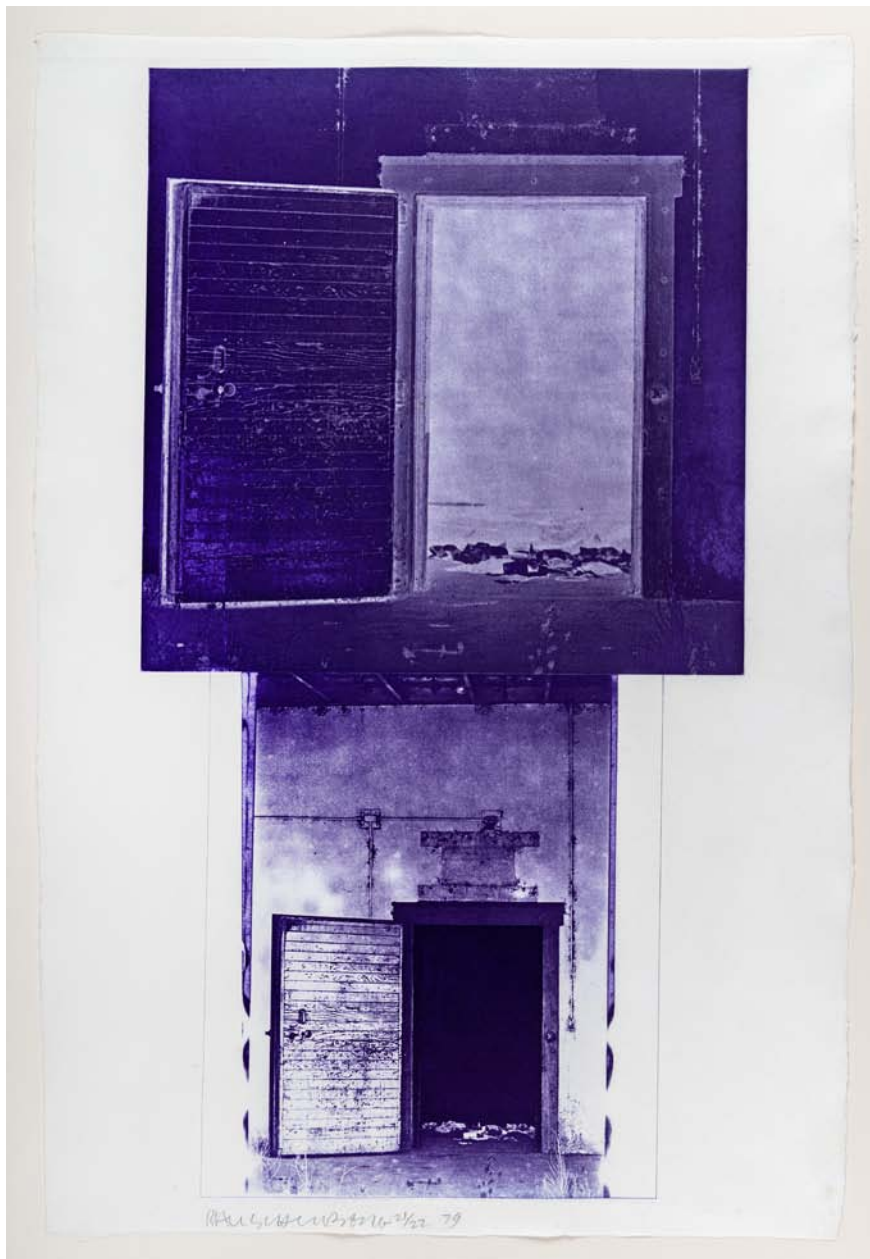
SOBRE L'ALIANÇA CREATIVA DE ROBERT RAUSCHENBERG I TRISHA BROWN

L'artista Robert Rauschenberg i la ballarina i coreògrafa Trisha Brown van tindre un paper fonamental en el desenvolupament de la dansa postmoderna. Es van conèixer a l'estudi del també ballari i coreògraf Merce Cunningham. Corrien els primers anys de la dècada dels 60 a Nova York quan un grup de coreògrafs, artistes visuals, compositors i cineastes havia començat a utilitzar el Judson Memorial Church com a centre d'operacions per a organitzar una sèrie de tallers oberts per al públic. Així va nàixer Judson Dance Theater, una iniciativa independent de la qual Trisha Brown va ser cofundadora, que arribava per a rebutjar els límits de la dansa moderna a la recerca d'una nova concepció de dansa més lliure que arribaria fins als nostres dies. Gràcies a la intervenció d'artistes de diferents disciplines, com el compositor John Herbert McDowell, coreògrafs com Anna Halprin, James Waring, Yvonne Rainer, Judit Dunn, Deborah Hay, Steve Paxton i Simone Forti i artistes visuals com Robert Morris i Robert Rauschenberg, es va començar a observar la dansa en la seua forma més pura, desafiant així la comprensió tradicional de la coreografia i eliminant molts elements teatrals com a narracions, vestits elaborats, escenografies o tècniques de dansa formals.

Després de la formació de la Companyia de Dansa Trisha Brown en 1970, Brown va triar Rauschenberg com a president de la junta (*chairman of the board*). La seua relació de col·laboració es va formalitzar en 1979 quan va dissenyar l'escenografia, el vestuari i la il·luminació de la primera obra de Brown per a un teatre, el quartet *Glacial Decoy*.

Trisha Brown Dance Company's *Glacial Decoy*, 1979. Set, vestuari i il·luminació dissenyat per Robert Rauschenberg. En la imatge, Trisha Brown, Nina Lundborg i Lisa Kraus. Col·lecció de Fotografia dels Arxius de la Robert Rauschenberg Foundation, Nova York
Fotografia: Babette Mangolte

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching V, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

La ballarina i coreògrafa recorda en el catàleg de la retrospectiva de Rauschenberg del Museu Solomon R. Guggenheim de Nova York en 1997: "En les nostres col·laboracions, jo era un parallamps per a les projeccions teatrals de Bob. Me les descrivia quan se li ocorrien, sovint telefonant a mitjanit. Jo, al meu torn, m'imaginava les descripcions oferides, i en alguns casos coreografiava amb la noció espacial del conjunt que em descrivia en ment." Era una col·laboració en el sentit més vertader, cada un inspirant-se en l'altre. Per al solo de Brown *If you couldn't see me* (1994), va ser Rauschenberg qui va suggerir que la ballarina actuara sense enfrontar-se mai al públic. Encara que inicialment va proposar que actuara nua, Rauschenberg va treballar amb Brown per a dissenyar un vestit blanc que li donara forma, deixant l'esquena exposada per a emfatitzar la coreografia. Així mateix, també va compondre la partitura electrònica de l'obra.

Algunes col·laboracions de Rauschenberg amb Brown es correlacionen amb la seua pròpia pràctica artística. El set per a ***Glacial Decoy*** estava compost de centenars de fotografies en blanc i negre de Rauschenberg projectades en quatre grans pantalles. Les imatges, preses a Fort Myers, Florida, es troben en dues sèries d'impressions simultànies de l'artista: *Glacial Decoy Series* (1979-80) i *Rookery Mounds* (1979). Les fotografies de *Glacial Decoy* també apareixen en algunes sèries de pintura de la dècada següent. En serigrafiar les seues fotografies en blanc i negre en els vestits de *Set and Reset* (1983), les imatges es van dessagnar a través de la tela per a deixar caure teles per davall, que van inspirar la sèrie *Salvage* (1983-85). En 1987, el set d'emergència de Rauschenberg per a *Brown's Lateral Pass* (1985) al Teatre di San Carlo, Nàpols, va utilitzar ferralla i tela per a crear escultures penjants temporals per a l'escenari.

L'èxit que va tindre el treball de Robert Rauschenberg en *Glacial Decoy* va ser la primera d'una llista de col·laboracions de Trisha Brown amb altres grans artistes plàstics com ara Fujiko Nakaya (*Opal look*, 1980), Donald Judd (*Son of gone fishing*, 1981 i *Newark*, 1987) i Nancy Graves (*Lateral pass*, 1985). Els dos artistes van mantindre un diàleg creatiu notable, influint-se mútuament durant quasi mig segle fins a la mort de Rauschenberg l'any 2008. Brown va parlar d'una "connexió misteriosa" que va consolidar la seua amistat per a tota la vida i va impulsar les seues nombroses col·laboracions en espectacles.

Caso de Estudio, Glacial Decoy, Robert Rauschenberg

- **Trisha Brown** mostra la fructífera relació entre pràctiques escèniques i performatives des de l'art contemporani. Un diàleg entre coreògrafs i artistes que ve des de lluny: des de l'avantguarda, els Ballets de la Bauhaus d'Oskar Schlemmer, la Merce Cunningham Dance Company, Yvonne Rainer, la Judson Dance Theatre, Fluxus, passant per projectes més contemporanis com *If I Can't Dance I Don't Want to be Part Of Your Revolution*, la *non danse* de Jérôme Bel, el cos en crisi de Falke Pisano, la *Modern Dance* de la traspassada Chiara Fumai, les coreografies d'Alexandra Pirici o el *chaos dancing* de Rosana Antoli.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching I, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

Trisha Brown i Rauschenberg treballant en el vestuari per a Set and Reset de Brown, 1983,
Larry B. Wright Art Productions, Nova York, 1983.
Col·lecció de Fotografia dels Arxius de la Robert Rauschenberg Foundation, Nova York.
Fotografia: Terry Van Brunt, 1983

TRISHA BROWN

Trisha Brown (Aberdeen, Washington, 1936 - San Antonio, Texas, 2017) és una de les ballarines i coreògrafes més influents del segle XX. Va estudiar i es va titular en el Mills College de Califòrnia on va adquirir una gran varietat d'estils que anaven del ballet, a l'acrobàcia i el modern jazz i les tècniques de Martha Graham i José Limón.

En els anys 60 es va instal·lar a Nova York i va formar part de Judson Dance Theater, un influent col·lectiu d'artistes d'avantguarda on va coincidir amb Yvonne Rainer, Steve Paxton i Lucinda Childs, entre altres. Va començar a treballar amb la improvisació, sense malles ni grans teatralitats. Els seus muntatges eren amb peus descalços, en llocs públics i sense música. Només el cos i el seu moviment.

Al principi, Brown va rebutjar el teatre com a espai convencional i va lluitar per portar l'activitat dansística a museus, galeries d'art i altres espais urbans. Amb la fundació de Trisha Brown Dance Company en 1970 va començar el seu propi camí d'investigació artística i d'experimentació incessant, que es va prolongar durant quaranta anys. Va ser una revolucionària de la dansa que va eliminar les tècniques acadèmiques o rígides, deixant el cos més lliure, amb moviments quotidians, visió artística i un acostament postmodernista i democràtic de les coreografies.

Durant la dècada de 1980, Brown va produir obres a gran escala destinades a l'escenari i va continuar amb les col·laboracions artístiques que havia començat amb *Glacial Decoy* (1979) que tenia decorats i vestuari de l'artista Robert Rauschenberg.

Creadora de més de cent coreografies de ballets i de sis òperes representades a tot el món, durant la seua prolongada trajectòria va treballar amb icones del ball com Mikhaïl Baríxnikov, amb la compositora Laurie Anderson o els també coreògrafs Elisabeth Streb o Stephen Petronio. A finals de 2012 va anunciar que es retirava després de liderar durant dècades l'escenari internacional de ball, en què va treballar principalment a Nova York, però també realitzant les coreografies per al Ballet de l'Òpera de París, entre altres. Va morir a huitanta anys a San Antonio, Texas.

ROBERT RAUSCHENBERG

Robert Rauschenberg (Port Arthur, TX, 1925 – Captiva Island, FL, 2008) va iniciar la seua carrera a principis de la dècada de 1950. En els seus cèlebres "Combines", obres híbrides que associen la pintura amb el *collage* i l'assemblatge, va traslladar imatges i objectes del món real al regne de la pintura abstracta, contravenint les divisions entre la pintura i l'escultura.

A partir de 1948, Rauschenberg va assistir al Black Mountain College prop d'Asheville, Carolina del Nord. El seu treball en Black Mountain revela molts dels temes que es repetirien al llarg de la seua obra: seqüències i progressions a través del temps, formats de quadrícules, duplicació i espills, i un sentit de l'escala humana. Durant aquests anys de formació Rauschenberg va utilitzar una àmplia gamma de mitjans artístics, incloent-hi el gravat, la pintura, la fotografia, el dibuix i l'escultura.

Després d'establir-se a Nova York la tardor de 1949, Rauschenberg va conèixer l'obra dels expressionistes abstractes i va començar a incorporar pinzellades lliures en les seues pròpies pintures. Ampliant el concepte de Marcel Duchamp del *readymade*, Rauschenberg va infondre un nou significat a objectes tan ordinaris com un edredó de *patchwork* o un pneumàtic d'automòbil, combinant elements no relacionats i incorporant-los al context de l'art.

La *performance*, en les seues moltes manifestacions, va ser el nucli de gran part de la producció artística de Rauschenberg. La seua implicació amb la interpretació va

començar quan va participar amb el coreògraf Merce Cunningham en l'obra de teatre del compositor John Cage *Piece #1* (originalment una obra sense títol a la qual a vegades es fa referència com el primer *happening*). Al llarg de la seua carrera, Rauschenberg no sols va dissenyar decorats, vestuari i il·luminació per a Cunningham i altres coreògrafs com Trisha Brown i Paul Taylor, sinó que també va interpretar i coreografiar les seues pròpies obres. Aquest compromís de col·laborar amb artistes, gravadors, enginyers, escriptors, artistes i artesans de tot el món es va prolongar durant tota la seua trajectòria com a mostra de la seua filosofia creativa.

Amb el seu trasllat en 1970 de Nova York a l'illa de Captiva, davant de la costa del golf de Florida, Rauschenberg va netejar la seua paleta i va començar a abraçar un llenguatge més abstracte utilitzant fibres naturals, com la tela i el paper.

Ja en els seus últims treballs, Rauschenberg va mantindre l'esperit d'invenió i la cerca de nous materials i noves tecnologies que van caracteritzar la seua obra al llarg de tota la seua carrera. Després d'un vessament cerebral en 2002 que li va deixar la mà dreta parcialment paralitzada, l'artista va continuar treballant només amb la mà esquerra. Durant aquesta última dècada, va continuar les seues col·laboracions amb artistes i gravadors i el seu compromís amb causes humanitàries fins que va morir a 82 anys.

ACTIVITATS RELACIONADES AMB L'EXPOSICIÓ

PUBLICACIÓ

DIJOUS, 19 DE NOVEMBRE 19:00 h.

Conferència de Victoria Pérez Royo, investigadora d'arts escèniques i professora d'Estètica i Teoria de les Arts en el Departament de Filosofia (Universitat de Saragossa)

Auditori

Activitat gratuïta. Accés lliure fins a completar l'aforament

DIVENDRES, 4 DE DESEMBRE 19:00 h.

Conversa entorn de l'exposició *Glacial Decoy. Robert Rauschenberg-Trisha Brown* en la qual participen la comissària de la mostra, Teresa Millet, i els ballarins i coreògrafs Leonardo Santos i Juana Castellblanque.

Auditori

Activitat gratuïta. Inscripció prèvia fins a completar aforament

L'exposició s'acompanyarà d'una publicació que inclourà les fotografies de la coreografia *Glacial Decoy* realitzades per la fotògrafa Babette Mangolte en 1979, la reproducció de les obres de Robert Rauschenberg pertanyents a la Col·lecció de l'IVAM, així com textos relatius a la col·laboració artística entre Trisha Brown i Robert Rauschenberg traduïts per primera vegada al castellà i al valencià.

MÉS INFORMACIÓ

DEPARTAMENT DE COMUNICACIÓ
comunicacion@ivam.es

963 176 600

Guillem de Castro, 118
46003 València

www.ivam.es

FOTO DE PORTADA

Robert Rauschenberg

Glacial Decoy Series Etching IV, 1979

IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

GENERALITAT
VALENCIANA

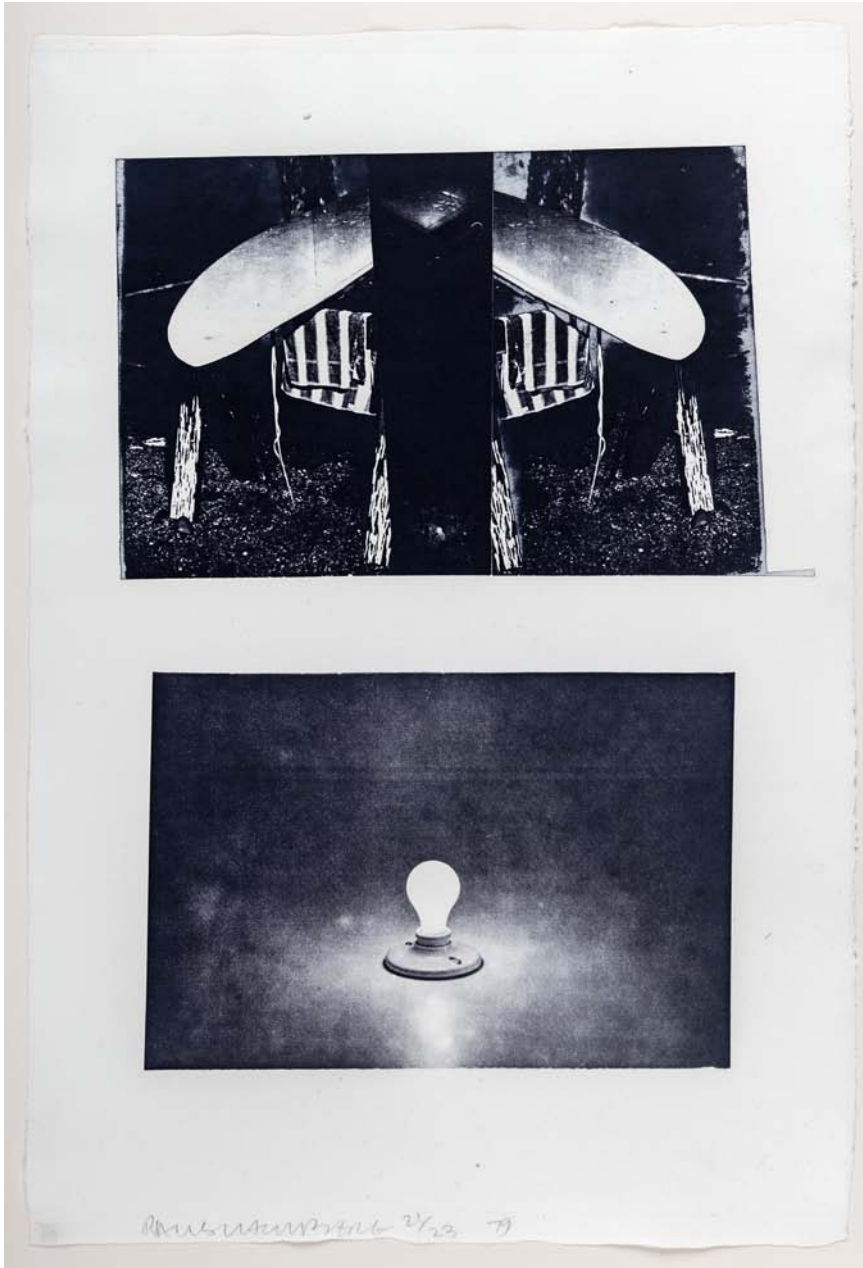
TOTS
A UNA
veu

IVAM

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

Glacial Decoy

Robert Rauschenberg - Trisha Brown

Organiza
IVAM

Fechas
19 DE NOVIEMBRE DE 2020 AL
18 DE ABRIL DE 2021

Comisariado
TERESA MILLET

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

TOTS
A UNA
VEU

IVAM

50 TRISHA BROWN
DANCE COMPANY

Rauschenberg
ROBERT RAUSCHENBERG
FOUNDATION

"El paso de actuar en espacios alternativos al teatro se produjo en 1979 y requería experiencia en los aspectos visuales de la iluminación, la escenografía y el vestuario. Y pensé en Bob. Él podía enseñarme mucho porque había causado estragos con su trabajo con Merce Cunningham, Paul Taylor, Viola Farber y el Judson Dance Theatre. En nuestras colaboraciones Bob no operaba en el vacío, sino que afectaba al proceso de desarrollo, conmigo." ¹

Trisha Brown

¹ Brown, Trisha, "Collaboration: Life and Death in the Aesthetic Zone", *Robert Rauschenberg. A Retrospective*, Guggenheim Museum, Harry N. Abrams Inc., New York, 1997-1998, p. 269.

3	LA EXPOSICIÓN
4	SOBRE LA ALIANZA CREATIVA DE ROBERT RAUSCHENBERG Y TRISHA BROWN
7	BIOGRAFÍAS
10	ACTIVIDADES RELACIONADAS CON LA EXPOSICIÓN
10	PUBLICACIÓN

LA EXPOSICIÓN

La exposición **Caso de Estudio, Glacial Decoy, Robert Rauschenberg - Trisha Brown** recupera la fértil y productiva colaboración entre el artista plástico y la bailarina para la coreografía *Glacial Decoy*, que se estrenó el 7 de mayo de 1979 en el Children's Theatre de Minneapolis, para la que Rauschenberg diseñó la escenografía, la iluminación y el vestuario. Esta pieza supuso un punto de inflexión en la carrera de Trisha Brown porque, por primera vez, su trabajo se presentó en un escenario teatral.

El proyecto para la galería 3 del IVAM presenta cinco obras de la serie *Glacial Decoy* de Rauschenberg que forman parte de la Colección del IVAM desde 1993. Asimismo, se incluyen grabaciones de la coreografía interpretada por la Trisha Brown Dance Company y la escenografía de Rauschenberg, una proyección de seiscientos veinte diapositivas en cuatro pantallas. La exposición se completa con fotografías, revistas y documentación sobre *Glacial Decoy* y la carpeta colectiva dedicada a Merce Cunningham en 1974.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching III, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

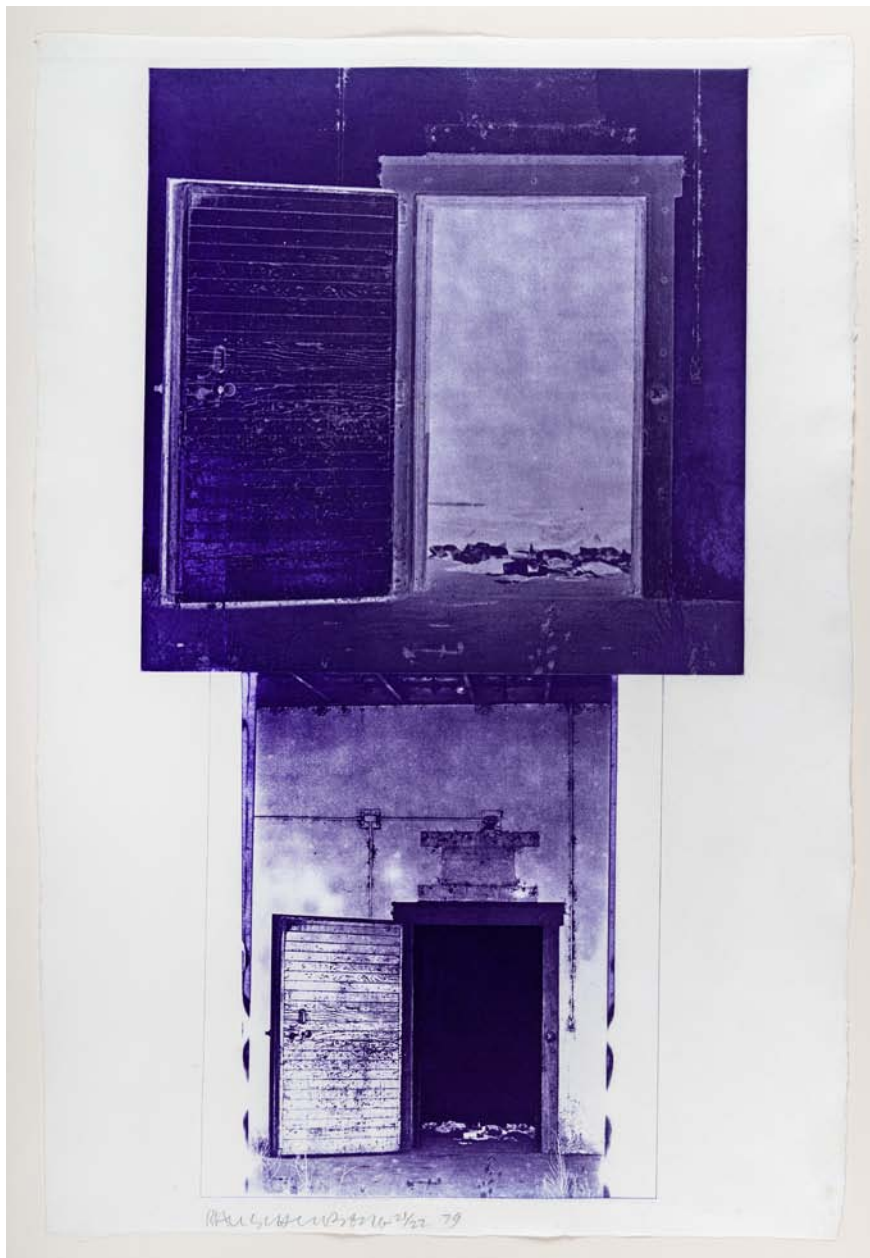
SOBRE LA ALIANZA CREATIVA DE ROBERT RAUSCHENBERG Y TRISHA BROWN

El artista Robert Rauschenberg y la bailarina y coreógrafa Trisha Brown tuvieron un papel fundamental en el desarrollo de la danza posmoderna. Se conocieron en el estudio del también bailarín y coreógrafo Merce Cunningham. Corrían los primeros años de la década de los 60 en Nueva York cuando un grupo de coreógrafos, artistas visuales, compositores y cineastas había comenzado a utilizar el centro Judson Memorial Church como lugar de operaciones para organizar una serie de talleres abiertos para el público. Así nació Judson Dance Theater, una iniciativa independiente de la que Trisha Brown fue co-fundadora, que llegaba para rechazar los límites de la danza moderna en pos de una nueva concepción de danza más libre que llegaría hasta nuestros días. Gracias a la intervención de artistas de diferentes disciplinas, como el compositor John Herbert McDowell, coreógrafos como Anna Halprin, James Waring, Yvonne Rainer, Judit Dunn, Deborah Hay, Steve Paxton y Simone Forti y artistas visuales como Robert Morris y Robert Rauschenberg, se comenzó a observar la danza en su forma más pura, desafiando así la comprensión tradicional de la coreografía y eliminando muchos elementos teatrales como narraciones, trajes elaborados, escenografías o técnicas de danza formales.

Tras la formación de la Compañía de Danza Trisha Brown en 1970, Brown eligió a Rauschenberg como presidente del patronato. Su relación de colaboración se formalizó en 1979 cuando diseñó la escenografía, el vestuario y la iluminación de la primera obra de Brown para un teatro, el cuarteto *Glacial Decoy*.

Trisha Brown Dance Company's *Glacial Decoy*, 1979. Set, vestuari e iluminación diseñado por Robert Rauschenberg. En la imagen, Trisha Brown, Nina Lundborg y Lisa Kraus. Colección de Fotografía de los Archivos de la Robert Rauschenberg Foundation, Nueva York. Fotografía: Babette Mangolte

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching V, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

La bailarina y coreógrafa recuerda en el catálogo de la retrospectiva de Rauschenberg del Museo Solomon R. Guggenheim de Nueva York en 1997: "En nuestras colaboraciones, yo era un pararrayos para las proyecciones teatrales de Bob. Me las describía cuando se le ocurrían, a menudo llamando en medio de la noche. Yo, a su vez, me imaginaba las descripciones ofrecidas, y en algunos casos coreografiaba con la noción espacial del conjunto que me describía en mente." Era una colaboración en el sentido más verdadero, cada uno inspirándose en el otro. Para el solo de Brown *If you couldn't see me* (1994), fue Rauschenberg quien sugirió que la bailarina actuara sin enfrentarse nunca al público. Aunque inicialmente propuso que actuara desnuda, Rauschenberg trabajó con Brown para diseñar un traje blanco que le diera forma, dejando la espalda expuesta para enfatizar la coreografía. Asimismo, también compuso la partitura electrónica de la obra.

Algunas colaboraciones de Rauschenberg con Brown se correlacionan con su propia práctica artística. El set para **Glacial Decoy** estaba compuesto por cientos de fotografías en blanco y negro de Rauschenberg proyectadas en cuatro grandes pantallas. Las imágenes, tomadas en Fort Myers, Florida, se encuentran en dos series de impresiones simultáneas del artista: *Glacial Decoy Series* (1979-80) y *Rookery Mounds* (1979). Las fotografías de *Glacial Decoy* también aparecen en algunas series de pintura de la década siguiente. Al serigrafiar sus fotografías en blanco y negro en los trajes de *Set and Reset* (1983), las imágenes se desangraron a través de la tela para dejar caer telas por debajo, inspirando la serie *Salvage* (1983-85). En 1987, el set de emergencia de Rauschenberg para *Brown's Lateral Pass* (1985) en el Teatro di San Carlo, Nápoles, utilizó chatarra y tela para crear esculturas colgantes temporales para el escenario.

El éxito que tuvo el trabajo de Robert Rauschenberg en *Glacial Decoy* fue la primera de una lista de colaboraciones de Trisha Brown con otros grandes artistas plásticos como Fujiko Nakaya (*Opal look*, 1980), Donald Judd (*Son of gone fishing*, 1981 y Newark, 1987) y Nancy Graves (*Lateral pass*, 1985). Ambos artistas mantuvieron un diálogo creativo notable, influyéndose mutuamente durante casi medio siglo hasta la muerte de Rauschenberg en 2008. Brown habló de una "conexión misteriosa" que cimentó su amistad de por vida e impulsó sus numerosas colaboraciones en espectáculos.

Caso de Estudio, *Glacial Decoy*, Robert Rauschenberg - Trisha Brown muestra la fructífera relación entre prácticas escénicas y performativas desde el arte contemporáneo. Un diálogo entre coreógrafos y artistas que viene de lejos: desde la vanguardia, los Ballets de la Bauhaus de Oskar Schlemmer, la compañía Merce Cunningham Dance Company, Yvonne Rainer, Judson Dance Theatre, Fluxus, pasando por proyectos más contemporáneos como *If I Can't Dance I Don't Want to be Part Of Your Revolution*, la *non danse* de Jérôme Bel, el cuerpo en crisis de Falke Pisano, la Modern Dance de la fallecida Chiara Fumai, las coreografías de Alexandra Pirici o el *chaos dancing* de Rosana Antolí.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching I, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

Trisha Brown y Rauschenberg trabajando en el vestuario para Set and Reset de Brown, 1983, Larry B. Wright Art Productions, Nueva York, 1983. Colección de Fotografía de los Archivos de la Robert Rauschenberg Foundation, Nueva York. Fotografía: Terry Van Brunt, 1983

TRISHA BROWN

Trisha Brown (Aberdeen, Washington, 1936 - San Antonio, Tejas, 2017) es una de las bailarinas y coreógrafas más influyentes del siglo XX. Estudió y se tituló en el Mills College de California adquiriendo una gran variedad de estilos que iban del ballet, a la acrobacia y el *modern jazz* y las técnicas de Martha Graham y José Limón.

En los años 60 se instaló en Nueva York y formó parte de Judson Dance Theater, un influyente colectivo de artistas de vanguardia donde coincidió con Yvonne Rainer, Steve Paxton y Lucinda Childs, entre otros. Comenzó a trabajar con la improvisación, sin mallas ni grandes teatralidades. Sus montajes eran con pies descalzos, en lugares públicos y sin música. Sólo el cuerpo y su movimiento.

En un principio, Brown rechazó el teatro como espacio convencional y luchó por llevar la actividad dancística a museos, galerías de arte y otros espacios urbanos. Con la fundación de Trisha Brown Dance Company en 1970 comenzó su propio camino de investigación artística y de experimentación incesante, que se prolongó durante cuarenta años. Fue una revolucionaria de la danza que eliminó las técnicas académicas o rígidas, dejando el cuerpo más libre, con movimientos cotidianos, visión artística y un acercamiento posmodernista y democrático de las coreografías.

Durante la década de 1980, Brown produjo obras a gran escala destinadas al escenario y continuó con las colaboraciones artísticas que había comenzado con *Glacial Decoy* (1979) que tenía decorados y vestuario del artista Robert Rauschenberg.

Creadora de más de cien coreografías de ballets y de seis óperas representadas en todo el mundo, durante su prolongada trayectoria trabajó con iconos del baile como Mijail Barishnikov, con la compositora Laurie Anderson o los también coreógrafos Elisabeth Streb o Stephen Petronio. A finales de 2012 anunció que se retiraba después de liderar durante décadas el escenario internacional de baile, trabajando principalmente en Nueva York, pero también realizando las coreografías para el Ballet de la Ópera de París, entre otros. Murió a los ochenta años en San Antonio, Tejas.

ROBERT RAUSCHENBERG

Robert Rauschenberg (Port Arthur, TX, 1925 – Captiva Island, FL, 2008) inició su carrera a principios de la década de 1950. En sus célebres "Combines", obras híbridas que asocian la pintura con el collage y el ensamblaje, trasladó imágenes y objetos del mundo real al reino de la pintura abstracta, contraviniendo las divisiones entre la pintura y la escultura.

A partir de 1948, Rauschenberg asistió al Black Mountain College cerca de Asheville, Carolina del Norte. Su trabajo en Black Mountain revela muchos de los temas que se repetirían a lo largo de su obra: secuencias y progresiones a través del tiempo, formatos de cuadrículas, duplicación y espejos, y un sentido de la escala humana. Durante estos años de formación Rauschenberg utilizó una amplia gama de medios artísticos, incluyendo el grabado, la pintura, la fotografía, el dibujo y la escultura.

Tras establecerse en Nueva York en el otoño de 1949, Rauschenberg conoció la obra de los expresionistas abstractos y comenzó a incorporar pinceladas libres en sus propias pinturas. Ampliando el concepto de Marcel Duchamp del *readymade*, Rauschenberg infundió un nuevo significado a objetos tan ordinarios como un edredón de *patchwork* o un neumático de automóvil, combinando elementos no relacionados e incorporándolos al contexto del arte.

La performance, en sus muchas manifestaciones, fue el núcleo de gran parte de la producción artística de Rauschenberg. Su implicación con la

interpretación comenzó cuando participó con el coreógrafo Merce Cunningham en la obra de teatro del compositor John Cage *Piece #1* (originalmente una obra sin título a la que a veces se hace referencia como el primer Happening). A lo largo de su carrera, Rauschenberg no sólo diseñó decorados, vestuario e iluminación para Cunningham y otros coreógrafos como Trisha Brown y Paul Taylor, sino que también interpretó y coreografió sus propias obras. Ese compromiso de colaborar con artistas, grabadores, ingenieros, escritores, artistas y artesanos de todo el mundo se prolongó durante toda su trayectoria como muestra de su filosofía creativa.

Con su traslado en 1970 de Nueva York a la Isla de Captiva, frente a la costa del Golfo de Florida, Rauschenberg limpió su paleta y comenzó a abrazar un lenguaje más abstracto utilizando fibras naturales, como la tela y el papel.

Ya en sus últimos trabajos, Rauschenberg mantuvo el espíritu de invención y la búsqueda de nuevos materiales y nuevas tecnologías que caracterizaron su obra a lo largo de toda su carrera. Tras un derrame cerebral en 2002 que dejó su mano derecha parcialmente paralizada, el artista continuó trabajando solo con su mano izquierda. Durante esta última década, continuó sus colaboraciones con artistas y grabadores y su compromiso con causas humanitarias hasta su muerte a los 82 años.

ACTIVIDADES RELACIONADAS CON LA EXPOSICIÓN

JUEVES, 19 DE NOVIEMBRE 19:00 h.

Conferencia de Victoria Pérez Royo, investigadora de artes escénicas y profesora de Estética y Teoría de las Artes en el Departamento de Filosofía (Universidad de Zaragoza).

Auditorio

Actividad gratuita. Acceso libre hasta completar aforo

VIERNES, 4 DE DICIEMBRE 19:00 h.

Conversación en torno a la exposición *Glacial Decoy. Robert Rauschenberg-Trisha Brown* en la que participan la comisaria de la muestra, Teresa Millet, y los bailarines y coreógrafos Leonardo Santos y Juana Castellblanque.

Auditorio

Actividad gratuita. Inscripción previa hasta completar aforo

PUBLICACIÓN

La exposición se acompañará de una publicación que incluirá las fotografías de la coreografía Glacial Decoy realizadas por la fotógrafa Babette Mangolte en 1979, la reproducción de las obras de Robert Rauschenberg pertenecientes a la Colección del IVAM, así como textos relativos a la colaboración artística entre Trisha Brown y Robert Rauschenberg traducidos por primera vez al castellano y al valenciano.

MÁS INFORMACIÓN

DEPARTAMENTO DE COMUNICACIÓN
comunicacion@ivam.es

963 176 600

Guillem de Castro, 118
46003 Valencia

www.ivam.es

FOTO DE PORTADA

Robert Rauschenberg

Glacial Decoy Series Etching IV, 1979

IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

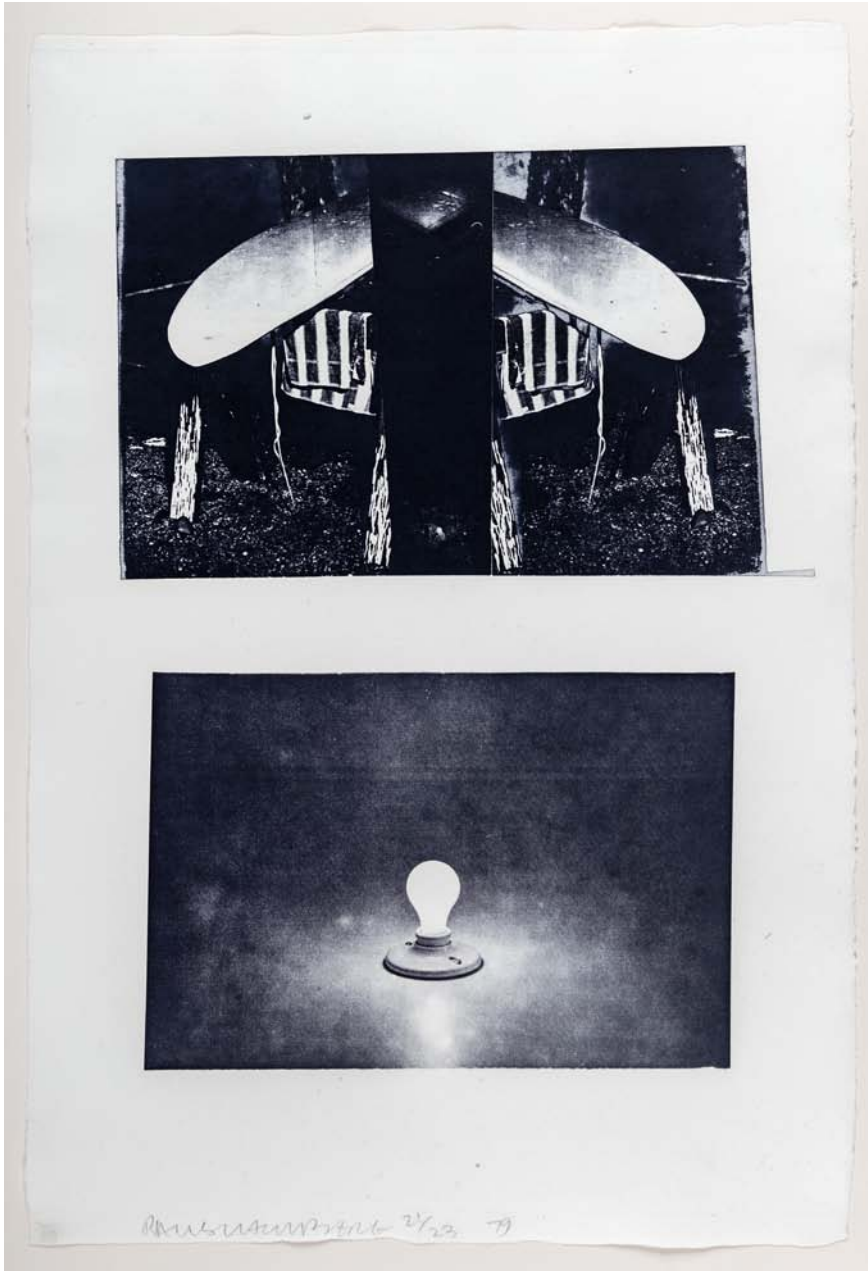
IVAM

Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

Glacial Decoy

Robert Rauschenberg - Trisha Brown

Organized by
IVAM

Dates
19 NOVEMBER 2020 TO
18 APRIL 2021

Curated by
TERESA MILLET

"The move to perform in alternative spaces to the theatre came in 1979 and required experience in visual aspects relating to lighting, set and costume design. And I thought of Bob. He could teach me a lot because he had caused a stir with his work with Merce Cunningham, Paul Taylor, Viola Farber and the Judson Dance Theatre. In our collaborations Bob did not operate in a vacuum, instead he affected the development process, with me"¹

Trisha Brown

¹ Brown, Trisha, "Collaboration: Life and Death in the Aesthetic Zone", *Robert Rauschenberg. A Retrospective*, Guggenheim Museum, Harry N. Abrams Inc., New York, 1997-1998, p. 269.

3 THE EXHIBITION

4 ABOUT THE CREATIVE ALLIANCE BETWEEN
ROBERT RAUSCHENBERG AND TRISHA BROWN

7 BIOGRAPHY

THE EXHIBITION

The exhibition **Case Study, Glacial Decoy, Robert Rauschenberg - Trisha Brown** covers the fertile and productive collaboration between the artist and the dancer who choreographed *Glacial Decoy*, which premiered on the 7th May 1979 in the Children's Theatre in Minneapolis, for which Rauschenberg designed the scenery, lighting and costumes. This piece was a turning point in Trisha Brown's career because it was the first time her work was presented on a theatrical stage.

The project for Gallery 3 at IVAM presents five works from Rauschenberg's *Glacial Decoy* series that have been part of the IVAM collection since 1993. Also included are recordings of the choreography performed by The Trisha Brown Dance Company and the sets by Rauschenberg, through the projection of six hundred and twenty slides on four screens. The exhibition is completed with photographs, magazine articles and documents relating to *Glacial Decoy* and the collective folder dedicated to Merce Cunningham in 1974.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching III, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

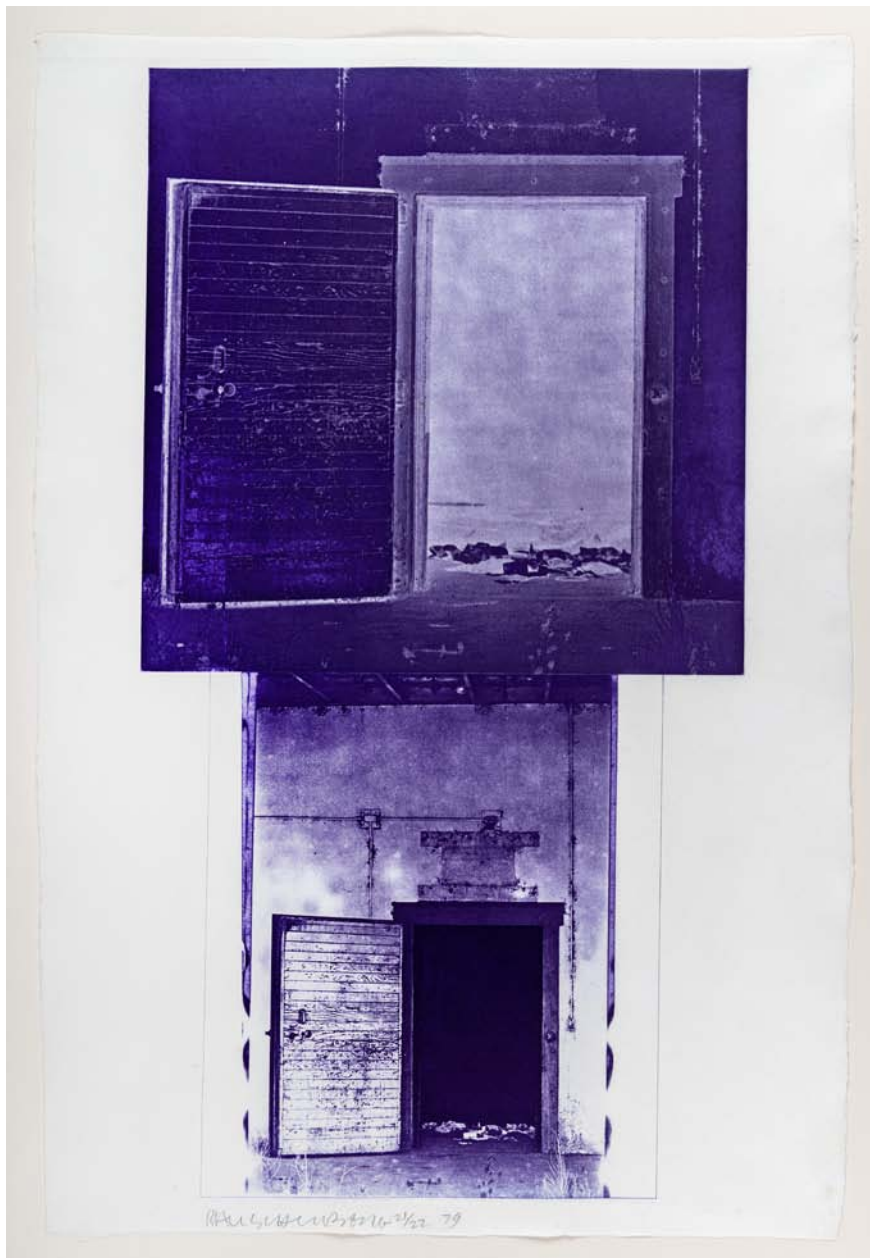
ABOUT THE CREATIVE ALLIANCE BETWEEN ROBERT RAUSCHENBERG AND TRISHA BROWN

Artist Robert Rauschenberg and dancer and choreographer Trisha Brown played a pivotal role in the development of post-modern dance. They met in the studio of the dancer and choreographer Merce Cunningham. It was during the early years of the 1960s in New York, when a group of choreographers, visual artists, composers and filmmakers had begun to use the Judson Memorial Church centre as their base for a series of workshops that were open to the public. Thus, the Judson Dance Theater was born, an independent initiative co-founded by Trisha Brown which rejected the limits of modern dance in pursuit of a new conception of freer dance that is still influential to this day. Thanks to the interventions by artists from different disciplines, such as the composer John Herbert McDowell, choreographers including Anna Halprin, James Waring, Yvonne Rainer, Judith Dunn, Deborah Hay, Steve Paxton and Simone Forti, and visual artists Robert Morris and Robert Rauschenberg, dance was first seen in its purest form, challenging the traditional understanding of choreography and eliminating many theatrical elements such as storytelling, elaborate costumes, stage sets, or formal dance techniques.

After the Trisha Brown Dance Company formed in 1970, Brown elected Rauschenberg as president of the board. Their collaboration was formalised in 1979 when he designed the set, costumes and lighting for Brown's first play for theatre, the *Glacial Decoy* quartet.

Trisha Brown Dance Company's *Glacial Decoy*, 1979. Set, costumes, and lighting designed by Robert Rauschenberg. Pictured, Trisha Brown, Nina Lundborg and Lisa Kraus. Photograph Collection. Robert Rauschenberg Foundation Archives, New York. Photo: Babette Mangolte

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching V, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

In the catalogue for the Rauschenberg retrospective at the Solomon R. Guggenheim Museum in New York in 1997, the dancer and choreographer recalls: "in our collaborations, I was a lightning rod for Bob's theatrical screenings. He described them to me when they came to him, often calling in the middle of the night. I, in turn, imagined the descriptions offered, and in some cases choreographed with the spatial notion of the set he had described to me in mind". It was a collaboration in the truest sense, each drawing inspiration from the other. For Brown's solo performance *If You Couldn't See Me* (1994), it was Rauschenberg who suggested that the dancer perform without ever facing the audience. Although he initially proposed she perform nude, Rauschenberg worked with Brown to design a white costume that would closely fit to her shape, leaving her back exposed to emphasise the choreography. He also composed the electronic score for the work.

Some of Rauschenberg's collaborations with Brown correlated with his own artistic practice. The set for *Glacial Decoy* consisted of hundreds of black and white photographs of Rauschenberg projected on four large screens. The images, taken in Fort Myers, Florida, are found in two series of simultaneous prints by the artist: *Glacial Decoy Series* (1979-80) and *Rookery Mounds* (1979). The photographs in *Glacial Decoy* also appear in a number of painting series from the following decade. By screen-printing the black-and-white photographs onto the costumes for *Set and Reset* (1983), the images bled through the fabric onto the fabrics underneath, inspiring the *Salvage* series (1983-85). In 1987, Rauschenberg's emergency set for *Brown's Lateral Pass* (1985) at the Teatro di San Carlo, Naples, used scrap metal and fabric to create temporary hanging sculptures for the stage.

The success of Robert Rauschenberg's work on *Glacial Decoy* was the first in a number of collaborations between Trisha Brown and other exceptional artists including Fujiko Nakaya (*Opal Look*, 1980), Donald Judd (*Son of Gone Fishing*, 1981 and *Newark*, 1987) and Nancy Graves (*Lateral Pass*, 1985). Both artists maintained a remarkable creative dialogue, influencing each other for almost half a century until Rauschenberg's death in 2008. Brown spoke of a "mysterious connection" that cemented their lifelong friendship and spurred their numerous collaborations in shows.

Case Study, Glacial Decoy, Robert Rauschenberg - Trisha Brown demonstrates the fruitful relationship between scenic and performing approaches to contemporary art. It was part of a long-standing dialogue between choreographers and artists: from the avant-garde, the Bauhaus Ballets by Oskar Schlemmer, the Merce Cunningham Dance Company, Yvonne Rainer, Judson Dance Theatre, Fluxus, through more contemporary projects such as *If I Can't Dance I Don't Want to be Part of Your Revolution*, the *Non-dance* movement of Jérôme Bel, The Body in Crisis series by Falke Pisano, the modern dance of the late Chiara Fumai, the choreography of Alexandra Pirici and *Chaos Dancing Cosmos* by Rosana Antolí.

Robert Rauschenberg
Glacial Decoy Series Etching I, 1979
 IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

Trisha Brown and Rauschenberg working on costumes for Brown's *Set and Reset*, 1983
Photograph Collection: Robert Rauschenberg Foundation Archives, New York.
Photo: Terry Van Brunt, 1983

TRISHA BROWN

Trisha Brown (Aberdeen, Washington, 1936 - San Antonio, Texas, 2017) was one of the most influential dancers and choreographers of the twentieth century. She graduated from Mills College in California acquiring a wide variety of styles ranging from ballet, to acrobatics and modern jazz and learning the techniques of Martha Graham and José Limón.

In the 60s she settled in New York and was part of the Judson Dance Theater, an influential collective of avant-garde artists where she coincided with Yvonne Rainer, Steve Paxton and Lucinda Childs, among others. She began to work with improvisation, without tights and with few theatrical props. Her performances were barefoot, in public places and without music. Only the body and its movement.

From the beginning, Brown rejected the theatre as a conventional space and fought to take dance to museums, art galleries, and other urban spaces. With the foundation of the Trisha Brown Dance Company in 1970 began her own path of artistic research and incessant experimentation, which lasted forty years. She was a dance revolutionary who eliminated academic or rigid techniques, leaving the body to be free, with everyday movements, artistic vision and a post-modernist and democratic approach to choreography.

During the 1980s, Brown produced large-scale works intended for the stage and continued the artistic collaborations she had begun with *Glacial Decoy* (1979), which had sets and costumes designed by artist Robert Rauschenberg.

Creator of the choreography for more than one hundred ballets and six operas performed around the world, during her long career she worked with dance icons including Mikhail Barishnikov, with composer Laurie Anderson and also with choreographers Elisabeth Streb and Stephen Petronio. At the end of 2012, she announced she was retiring after leading the international dance scene for decades, working mainly in New York, but also choreographing for the Paris Opera Ballet, among others. She died at the age of eighty in San Antonio, Texas.

ROBERT RAUSCHENBERG

Robert Rauschenberg (Port Arthur, TX, 1925 – Captiva Island, FL, 2008) began his career in the early 1950s. In his famous "Combines", hybrid works that combine painting with collage and assemblage, he moved images and objects from the real world to the realm of abstract painting, contravening the divisions between painting and sculpture.

Beginning in 1948, Rauschenberg attended Black Mountain College near Asheville, North Carolina. His work at Black Mountain reveals many of the themes that would be repeated throughout his life: sequences and progressions through time, grid formats, duplication and mirrors, and a sense of human scale. During these formative years, Rauschenberg used a wide range of artistic media, including engraving, painting, photography, drawing, and sculpture.

After settling in New York in the autumn of 1949, Rauschenberg became acquainted with the work of abstract expressionists and began to incorporate free brushstrokes into his own paintings. Expanding on Marcel Duchamp's *readymade* concept, Rauschenberg infused a new meaning into such ordinary objects as a patchwork quilt or a car tyre, combining unrelated elements and incorporating them into the context of an artistic piece.

Performance, in its many manifestations, was at the core of much of Rauschenberg's artistic production. His involvement with performance began when

he participated with choreographer Merce Cunningham in composer John Cage's play *Piece #1* (originally an untitled play sometimes referred to as the first *Happening*). Throughout his career, Rauschenberg not only designed sets, costumes and lighting for Cunningham and other choreographers such as Trisha Brown and Paul Taylor, but he also performed and choreographed his own works. This commitment to collaborating with artists, engravers, engineers, writers, artists and artisans from all over the world continued throughout his career as an example of his creative philosophy.

With his move in 1970 from New York to the island of Captiva, off the Gulf of Florida coast, Rauschenberg put away his palette and began to embrace a more abstract language using natural fibres, such as fabric and paper.

Even in his last works, Rauschenberg maintained the spirit of invention and the search for new materials and new technologies that characterised his work throughout his career. After a stroke in 2002 that left his right hand partially paralysed, the artist continued to work only with his left hand. During this last decade, he continued his collaborations with artists and engravers and his commitment to humanitarian causes until his death at the age of 82.

MORE INFORMATION

COMMUNICATION DEPARTMENT
comunicacion@ivam.es

963 176 600

Guillem de Castro, 118
46003 Valencia

www.ivam.es

COVER

Robert Rauschenberg

Glacial Decoy Series Etching IV, 1979

IVAM Institut Valencià d'Art Modern, Generalitat

GENERALITAT VALENCIANA | TOTS A UNA veu

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

IVAM

50 TRISHA BROWN DANCE COMPANY

RAUSCHENBERG
ROBERT RAUSCHENBERG FOUNDATION